

تاریخ تصویب: ۱۳۲۸/۰۵/۰۴

قانون تشکیل شهرداریها و انجمن شهرها و قصابات

قانون تشکیل شهرداریها و انجمن شهرها و

قصابات

مصوب ۴ مرداد ماه ۱۳۲۸ (کمیسیون کشور)

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - علاوه بر شهرها و قصباتی که تا به حال در آن جا شهرداری تأسیس شده است در هر شهر و قصبه که وزارت کشور با توجه به جمعیت -وضع اقتصادی و نیازمندی مقتضی بداند و هیأت وزیران نیز تصویب کند شهرداری دایر می‌گردد.

ماده ۲ - منظور از تشکیل شهرداری تدارک وسایل آسایش و تأمین نیازمندیهای عمومی مربوط به اهالی شهر و قصبه است.

ماده ۳ - شهرداری بنگاهی است ملی و دارای شخصیت حقوقی.

ماده ۴ - هر شهرداری انجمنی خواهد داشت که از طرف اهالی مستقیماً و با رای مخفی و با اکثریت نسبی برای مدت چهار سال انتخاب می‌شود -عده آنها در مرکز شهرستانها و قصباتی که عده نفوس آن از ده هزار نفر تجاوز نکند شش نفر و حداکثر تعداد نمایندگان یک شهر از بیست و پنج نفر تجاوز نمی‌کند مگر شهر تهران که سی نفر نماینده خواهد داشت.

نمایندگان هر شهر به تناسب جمعیت از سی هزار نفر به بالا به محلات مختلف تقسیم و هر محل نماینده خود را تعیین و برای تشکیل انجمن شهر اعزام می‌دارد.

وزارت کشور تعداد نمایندگان هر شهر را با توجه به جمعیت تعیین و همچنین نقشه محلات شهر را ترسیم و نواحی را اعلام می‌دارد.

ماده ۵ - انتخاب کنندگان باید واجد شرایط ذیل باشند:

۱ - تابعیت ایران.

۲ - داشتن لااقل بیست سال تمام.

۳ - توطن در محل انتخاب و یا لااقل سکونت در محل انتخاب از شش ماه قبل از انتخابات و یا این که شخصاً در آن محل به کسب و یا حرفه و کاری اشتغال داشته باشند.

۴ - عدم محکومیت به جنایت یا جنحه که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی است.

۵ - عدم ورشکستگی به تقصیر و حجر.

ماده ۶ - شرایط انتخاب‌شوندگان همان شرایط انتخاب‌کنندگان است ولی انتخاب‌شونده باید حداقل سی سال شمسی تمام سن داشته و بیش از هفتادسال تمام نداشته باشد و به علاوه در انتساب به آن محل معروف بوده و لااقل پنج سال در آن جا سکونت نموده و خواندن و نوشتن زبان فارسی را بداند.

ماده ۷ - اشخاص زیر از انتخاب کردن و انتخاب شدن محرومند مگر این که قبل از آگهی انتخابات از شغل خود استعفاء دهند:

۱ - نخست‌وزیر و وزیران و معاونین آنها از تمام کشور - استانداران و فرمانداران و

بخشداران و معاونین آنها و رؤسای محاکم و دادستان و بازپرس و رؤسا ادارات محلی در حوزه مأموریت خود.

۲ - عمال و مأمورین شهربانی - ژاندارمری و نظامیان از هر دسته موقعی که در خدمت هستند لیکن در مرخصی می‌توانند در رأی دادن شرکت نمایند.

تبصره ۱ - نمایندگان مجلس شورای ملی و مجلس سنا در تمام کشور - اعضای انجمنهای ایالتی و ولایتی و اعضای انجمن نظارت انتخابات انجمن شهر در دوره‌ای که دارای این سمت هستند و کلیه کارمندان ادارات و شهرداری از انتخاب شدن در حوزه مأموریت خود محرومند.

تبصره ۲ - در مرکز بخشها و قصابات از اشخاصی که با یکدیگر قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم دارند در آن واحد فقط یک نفر می‌تواند عضویت یک انجمن را دارا باشد.

ماده ۸ - برای تعیین داوطلب عضویت انجمن ده روز قبل از دعوت اعضای انجمن انتخابات اعلانی از طرف فرماندار یا بخشدار در شهر یا قصبه منتشر می‌شود به این مضمون:

کسانی که داوطلب بوده یا حاضر هستند به عضویت انجمن شهرداری انتخاب شوند باید داوطلب بودن خود را برای شهر یا قصبه یا محله شخصاً یا به وسیله اشخاص دیگر به

فرمانداری یا بخشداری کتباً اطلاع دهند ضمناً به نسبت جمعیت محل به امضاء ۱۰۰ نفر در حوزه‌هایی که از یکصد هزار نفر بیشتر جمعیت دارند و پنجاه نفر در حوزه‌هایی که از

پنجاه هزار نفر بیشتر و سی نفر در حوزه‌های از پانزده هزار نفر بیشتر و پانزده نفر

در حوزه‌هایی که کمتر از پانزده هزار نفر جمعیت داشته باشد معرفی نامه ضمیمه نماید.

فرماندار یا بخشدار اسامی داوطلبان را در شهر یا محله و قصبه اعلان می‌کند و

رأی‌دهندگان در موقع رأی دادن فقط می‌توانند به آنها رأی بدهند.

ماده ۹ - قبول مشاغل دولتی از طرف رییس و اعضاء انجمن موجب استعفاء آنان از عضویت انجمن خواهد بود همچنین رییس و اعضای انجمن نمی‌توانند ریاست و مدیریت عامل شرکتها

و بنگاههایی که مربوط به حوزه شهر یا قصبه است داشته باشند مگر سازمانهایی که از

طرف شهرداری تأسیس و تصدی به مشاغل مزبور از طرف انجمن تکلیف شده باشد همچنین یک نفر نمی‌تواند در آن واحد در بیش از یک انجمن عضویت و یا ریاست داشته باشد.

فصل دوم - در تشکیل انجمن نظارت

ماده ۱۰ - در کرسی شهرستان فرماندار و در قصابات بخشدار کمیسیونی از خود و مأمور اول دادگستری تشکیل داده و پانزده نفر از طبقات پنجگانه (علماء، ملاکین - بازرگانان - اصناف - کشاورزان) از هر طبقه سه نفر و ۱۲ نفر از معتمدین محل را معین نموده و توسط فرماندار یا بخشدار دعوت می‌شوند تا ۹ نفر از بین خود یا خارج برای تشکیل انجمن اصلی نظارت انتخابات و نه نفر علی‌البدل با اکثریت و با رأی مخفی انتخاب نمایند.

تبصره ۱ - در صورتی که در بخش مأمور دادگستری مستقلی نباشد یکی از مأمورین قضایی از طرف رییس دادگستری شهرستان به مرکز بخش یا قصبه اعزام می‌شود.
تبصره ۲ - در محلی که انجمن ایالتی و یا ولایتی باشد سه نفر از اعضاء انجمن به انتخاب خود انجمن جزء هیأت نظارت خواهند بود و بنابر این مدعوین فقط شش نفر را انتخاب می‌کنند و نه نفر هم برای عضویت علی‌البدل انتخاب می‌نمایند.
در هر حال اعضاء کمیسیون و یا اعضاء انجمن نظارت باید واجد شرایط انتخاب کردن باشند.

تبصره ۳ - کسانی که داوطلب نمایندگی هستند نمی‌توانند در کمیسیون دو نفری و در عده ۲۷ نفری شرکت داشته باشند و نیز نمی‌توانند عضویت انجمن نظارت اصلی و شعب را داشته باشند.

تبصره ۴ - در جاهایی که یک یا چند طبقه از طبقات بالا موجود نباشد از طبقات دیگر تکمیل می‌کنند.

تبصره ۵ - حضور دو ثلث از مدعوین برای تشکیل جلسه کفایت می‌کند.

تبصره ۶ - کمیسیون بالا پس از تشکیل انجمن منحل می‌گردد.

ماده ۱۱ - اعضاء انجمن نظارت پس از انتخاب شدن تحت ریاست مسن‌ترین اعضاء تشکیل جلسه داده یک نفر رییس و یک نفر نایب رییس و دونفر منشی از بین خود با رأی مخفی به اکثریت انتخاب می‌نمایند نظم جلسات انجمن و رعایت قوانین و مقررات با رییس و در غیاب رییس با نایب‌رییس خواهد بود. نوشتن صورت مذاکرات و خلاصه اقدامات هر جلسه به عهده منشی است.

تبصره ۱ - برای تسهیل و تسریع در امر انتخابات انجمن اصلی نظارت می‌تواند عده لازم شعب فرعی جداگانه مرکب از پنج نفر تشکیل داده انتخابات محللهای نامبرده را انجام دهد.

تبصره ۲ - دخول در محل انجمن با اسلحه ممنوع است کسانی که بر خلاف نظم و مقررات رفتار نمایند به امر رییس به وسیله مأمورین انتظامی از انجمن خارج و در صورت لزوم

به دادگاه تسلیم می‌شوند.

ماده ۱۲ - انجمن نظارت و شعب آن غیر قابل انحلال است مگر آنکه اسباب تعطیل و تعویق انتخابات را فراهم نمایند و در این صورت اگر اخلاص از طرف شعب باشد رییس انجمن با موافقت فرماندار یا بخشدار شعبه مزبور را منحل می‌نماید و اگر از طرف انجمن اصلی باشد فرماندار یا بخشدارمراتب را به وزارت کشور مراجعه و انحلال انجمن و تجدید آن را تقاضا می‌نماید - رأی وزارت کشور قاطع است.

ماده ۱۳ - هر گاه در حین جریان انتخابات یک یا چند نفر از اعضاء انجمن از حضور در جلسات تعلل یا استنکاف نمایند مادام که اکثریت باقی است جریان امر تعقیب و به عضو یا اعضاء مستنکف اخطار می‌شود که حضور یابد چنانچه تا دو جلسه در استنکاف و تعلل خود باقی باشد انجمن با اطلاع فرماندار یا نماینده او یا بخشدار یک یا چند نفر از اعضاء علی‌البدل را به حکم قرعه برای عضویت انجمن دعوت می‌نماید اگر اکثریت اعضاء انجمن نظارت از حضور در انجمن استنکاف نمایند یا پس از ختم انتخابات از دادن اعتبارنامه خودداری کنند فرماندار یا بخشدار علل و موجبات آن را تحقیق و در رفع محذور اهتمام می‌نماید و هر گاه در استنکاف خود باقی باشند با حضور باقی اعضاء کسری عده را از بین اعضاء علی‌البدل دعوت می‌نمایند.

ماده ۱۴ - همینکه انجمن نظارت تشکیل شد و شعب فرعی را تعیین نمود اعلانی ترتیب می‌دهد و نسبت به اهمیت محل از سه تا پنج روز قبل از شروع به اخذ رأی در تمام شهر منتشر می‌سازد اعلان مزبور حاوی مطالب ذیل خواهد بود:

۱ - محل انعقاد انجمن و شعب آن و ساعات دادن رأی که باید در یک روز جمعه و کمتر از ده ساعت نباشد.

۲ - شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان.

۳ - عده نمایندگانی که باید در هر حوزه یا تقسیمات آن انتخاب شوند.

۴ - اسامی داوطلبان و معرفی‌شدگان برای عضویت انجمن شهر.

ماده ۱۵ - دادن رأی باید مخفی باشد و همین که رأی دهنده به اتاق انجمن یا شعبه وارد و صلاحیت او به دادن رأی تشخیص داده شد رأی خود را که نباید از یک برگ بیشتر باشد زیر نظر انجمن در صندوق اندوخته خارج می‌شود.

تبصره - در انجمن اصلی و شعب فرعی اسامی و عده رأی‌دهندگان با شماره شناسنامه باید در دفتر مخصوص ثبت شده و شناسنامه آنها ممههور شود.

ماده ۱۶ - در پایان ساعتی که برای اخذ آراء معین گردیده است درب ورود به محل انجمن یا شعبه بسته می‌شود اگر عده از کسانی که حق رأی دادن دارند در داخل محل حاضر باشند رأی خود را به ترتیب بالا در صندوق انداخته و انجمن یا شعبه به رأی گرفتن خاتمه می‌دهد و بعد از آن دیگر از کسی رأی قبول نمی‌شود.

ماده ۱۷ - پس از اعلام ختم اخذ آراء رییس انجمن یا شعبه به فاصله ۲۴ ساعت صندوق

رأی را در حضور اکثریت عضو و حاضرین باز نموده و آراء را شماره می کنند سپس قرائت اوراق رأی شروع می شود اگر عده آراء زیادتر از عده ای که رأی داده اند باشد زیادی را از مجموع برداشته باطل می کنند حداکثر مدت استخراج آراء پنج روز است در آخر هر روز اگر قرائت آراء خاتمه نیافته باشد بقیه آراء و دفاتر مربوط در صندوقی گذاشته و لاک و مهر شده تحویل مأمورین انتظامی می گردد و روز بعد پس از معاینه صحت لاک و مهر به قرائت آراء ادامه خواهند داد و انجمن موظف است در مدت مذکور آراء مأخوذه را قرائت نماید.

تبصره - نظارت معتمدین محلی در حفاظت صندوقها مانعی نخواهد داشت ولی حق مداخله در کار انجمن را ندارند.

ماده ۱۸ - اوراق رأی را یکی از اعضاء به صوت بلند یکی یکی خوانده به یک نفر دیگر از اعضاء می دهد و اسامی را به ترتیب که خوانده می شود در دفتری که برای این کار تخصیص داده شده است می نویسند.

تبصره - از اوراق رأی آن چه سفید و لایقراء باشد یا این که انتخاب شده را درست معرفی نکند و یا امضاء انتخاب کننده را داشته باشد محسوب نشده و عیناً ضمیمه صورت مجلس می شود هر گاه در اوراق رأی علاوه بر عده ای که باید انتخاب شود اسامی نوشته شده باشد عده زائد از آخر ورقه خوانده نمی شود.

ماده ۱۹ - صورت مجلس استخراج آراء را هر شعبه در ورقه مخصوص با ذکر تمام اسامی و عده آراء هر یک نوشته اعضاء شعبه آن را امضاء می نمایند پس از آن در پاکت گذاشته با مهر شعبه لاک کرده به انجمن مرکزی می فرستند انجمن مرکزی اسامی مندرجه در صورت مجلس شعب را با آرای که خود استخراج نموده است در ورقه جداگانه جمع کرده و کسانی را که از مجموع آراء دارای اکثریت هستند معلوم می کنند.

تبصره ۱ - اوراق رأی هر شعبه تا خاتمه قرائت آراء و انحلال انجمن در صندوق شعبه یا انجمن که لاک شده و به مهر اعضاء ممهور می شود باقی مانده و پس از گذشتن مدت اعتراض با حضور عده از رأی دهندگان آنها را معدوم می سازند (به استثنای آن چه در موارد قبل ذکر شده که باید ضمیمه صورت مجلس باشد).

تبصره ۲ - هر گاه بعضی از شعب فرعی نتیجه انتخابات خود را در مدتی که انجمن نظارت مرکزی معین کرده نفرستند انجمن نظارت مرکزی باتوجه به نتیجه آراء مأخوذه از سایر شعب و رسیدگی و تحقیقات لازم تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد نمود. در صورتی که نسبت به تصمیم متخذه انجمن شکایتی بشود مرجع رسیدگی انجمن ولایتی و در غیاب انجمن ولایتی وزارت کشور خواهد بود.

ماده ۲۰ - منشی انجمن نظارت مرکزی صورت مجلس انتخابات را در سه نسخه حاضر کرده به امضاء فرماندار یا بخشدار و اعضاء انجمن می رساند یک نسخه در بخشداری یا فرمانداری و یک نسخه به توسط فرماندار به وزارت کشور ارسال می گردد نسخه سوم با کتابچه ثبت

اسامی در انجمن ولایتی و در صورت نبودن انجمن ولایتی در خود انجمن بایگانی می شود
اسامی انتخاب شدگان از طرف بخشدار یا فرماندار فوراً در محل اعلان می شود.
تبصره ۱ - اگر از انتخاب کنندگان یا انتخاب شوندهگان کسی در حین جریان انتخاب
شکایت یا ایرادی داشته باشد مانع انجام انتخابات نخواهد بود ولی شرح آن باید در
صورت مجلس نوشته شود

تبصره ۲ - انجمن نظارت تا یک هفته بعد از ختم انتخابات شکایات را می پذیرد پس از
آن دیگر شکایت از کسی قبول نمی شود و منتها در ظرف یک هفته به شکایات واصله رسیدگی
می کنند نتیجه رسیدگی و انحلال انجمن اعلام می شود.

تبصره ۳ - شکایت کنندگان از انتخابات می توانند شکایات خود را در هفته اول تشکیل
انجمن شهرداری یا انجمن مزبور اظهار کنند - تصمیم انجمن قطعی است.
تبصره ۴ - کسانی که به عضویت انجمن شهر انتخاب می شوند باید اعتبارنامه به امضاء
فرماندار یا بخشدار و رییس و اعضاء و مهر انجمن مرکزی در دست داشته باشند و به
دفتر شهرداری بدهند و رونوشت آن را بگیرند فرماندار و بخشدار و اعضاء انجمن نظارت
نباید بدون عذر موجه در صدور اعتبارنامه تأخیر نمایند.

فصل سوم در تشکیل انجمن

ماده ۲۱ - همینکه انتخابات خاتمه یافت و اعتبارنامه منتخبین صادر و به آنها داده
شد فرماندار یا بخشدار مکلف است در ظرف یک هفته وسائل تشکیل انجمن را فراهم سازد
اولین جلسه تحت ریاست مسن ترین اعضاء انجمن تشکیل و یک نفر رییس و یک نفر نایب
رییس و دو نفر منشی با رأی مخفی با اکثریت برای یک سال انتخاب می شود هر گاه در
مورد انتخاب رییس تساوی آراء حاصل شود مسن ترین آنها به ریاست انتخاب خواهد شد.
ماده ۲۲ - نظم جلسات با رییس و در غیاب او با نایب رییس است و کسانی که مخل نظم
باشند با امر رییس اخراج می شوند و در صورت وقوع جنحه یا جنایت مرتکب با صورت مجلس
به دادگاه تسلیم می شود.

ماده ۲۳ - برای رسمیت جلسات لااقل حضور دو ثلث از کلیه اعضاء لازم است و
تصمیماتشان با اکثریت بیش از نصف حاضرین معتبر است و در صورت تساوی آراء طرفی که
رییس موافقت دارد مناط اعتبار است هر گاه برای مذاکره و اخذ رأی در مطلبی عده لازم
در جلسه حاضر نشد در جلسات بعد حضور بیش از نصف کلیه اعضاء کافی خواهد بود ولی در
مسائل مهم از قبیل تغییر نقشه شهر - احداث خیابان - لوله کشی آب - ساختن زیرآبها
- وضع عوارض و نظایر آن لااقل حضور دو ثلث لازم است.

ماده ۲۴ - عضویت انجمن افتخاری است و چنانچه عضوی بدون عذر موجه سه جلسه متوالی
یا چهار جلسه متناوب غیبت نمود مستعفی محسوب و در صورتی که بیش از یک سال به پایان
دوره مانده باشد برای انتخاب تعداد کسری طبق این قانون اقدام خواهد شد و اگر کمتر
از یک سال باقی مانده باشد از شخصی که در فهرست منتخبین حائز اکثریت و واجد شرایط

باشد دعوت به عمل می‌آید و در صورت تساوی آراء به قید قرعه تعیین خواهد شد و در مورد فوت یا استعفاء به طریق فوق تعیین جانشین به عمل خواهد آمد.

ماده ۲۵ - بعد از تعیین هیأت رئیسه در جلسه رسمی و علنی رییس و اعضاء انجمن قسم یاد خواهند کرد که وظایف خود را مطابق قانون با کمال راستی و درستی انجام خواهند داد.

ماده ۲۶ - انجمن شهر ماهی یک بار در محل شهرداری تشکیل می‌شود مگر این که تشکیل جلسه بیش از ماهی یک بار ضرورت داشته باشد. ضرورت تشکیل جلسه فوق‌العاده موکول به نظر رییس انجمن یا تقاضای سه نفر از اعضاء انجمن یا تقاضای شهردار یا فرماندار یا بخشدار خواهد بود.

تبصره ۱ - بودجه سال بعد شهرداری قبل از اسفند هر سال و تفریغ بودجه هر سال منتها تا ماه چهارم سال بعد باید به تصویب انجمن برسد.

تبصره ۲ - جلسات انجمن در غیر محل و موعد مقرر رسمیت نداشته و تصمیماتش معتبر نخواهد بود.

ماده ۲۷ - جلسات انجمن علنی و با حضور تماشاچی خواهد بود ولی به تقاضای شهردار یا فرماندار و بخشدار و یا ثلث اعضاء حاضر ممکن است جلسه سری تشکیل شود رأی در جلسات انجمن علنی بوده و با قیام و قعود یا ورقه اخذ می‌شود ولی به تقاضای ثلث اعضاء حاضر ممکن است رأی مخفی گرفته شود مگر در امور مالی و در انتخابات که رأی مخفی خواهد بود.

ماده ۲۸ - صورت مذاکرات و تصمیمات هر جلسه انجمن با تاریخ در دفتر مخصوص ثبت می‌شود و صورت جلسات را رییس و منشی انجمن باید امضاء نمایند.

فصل چهارم - در تشکیل اداره شهرداری و رفع اختلافات

ماده ۲۹ - انجمن شهر با رأی مخفی از اهالی محل و یا از بین کارمندان دولت و

شهرداران سه نفر را برای ریاست شهرداری به وسیله فرماندار به وزارت کشور پیشنهاد

می‌نماید وزارت کشور برای یکی از آنان که صلاح بداند حکم ریاست شهرداری صادر

می‌کند برای ریاست شهرداری تهران فرمان همایونی صادر می‌شود مدت ریاست شهرداری دو

سال است و ممکن است مجدداً به طریق بالا پیشنهاد و منصوب شود.

تبصره ۱ - کلیه ادارات کشوری مکلفند در صورت رضایت کارمند با انتقال نامبرده

موافقت نموده و مستخدم مزبور را به اختیار انجمن بگذارند.

تبصره ۲ - در صورتی که شهردار از بین مستخدمین رسمی انتخاب شده باشد و کشور

بازنشستگی خود را به صندوق تقاعد بپردازد مدت خدمت او در شهرداری جزء سابقه خدمت

محسوب می‌شود و همچنین سایر مستخدمین رسمی شهرداری در صورتی که کشور تقاعد خود را

مطابق مقررات قوانین بازنشستگی و استخدام کشوری بپردازد مشمول قوانین استخدام

کشوری خواهند شد.

تبصره ۳ - حقوق شهردار به تناسب اهمیت محل و درآمد شهرداری از طرف انجمن در بودجه معین می‌شود.

تبصره ۴ - حقوق رییس و کارمندان شهرداری اعم از پزشکان و مأمورین بهداری و مستخدمین با پایه و جزء و غیره و منتظرین خدمت بجز مأمورین رفت و روب و آتش نشانی و مأمورین جزء آبیاری در موقع تنظیم بودجه سالیانه نسبت به شهرداریهایی که درآمد وصول آنها کمتر از یک میلیون ریال است از بیست و پنج درصد و نسبت به شهرداریهایی که زیادتر از یک میلیون ریال می‌باشد از بیست درصد نباید تجاوز کند.

ماده ۳۰ - وزارت کشور مجاز است همه‌ساله ده نفر از بین کارمندان مرکز و شهرستانها و ادارات تابعه خود که حداقل دارای تحصیلات معادل دوره دوم دبیرستان باشند و یک زبان خارجی بدانند برای مطالعه و کسب اطلاعات در امور شهرسازی و اداری با دریافت حقوق و مزایای ریالی خود که قابل تبدیل به ارز باشد حداکثر برای مدت دو سال به خارجه اعزام دارد.

ماده ۳۱ - چنانچه اکثریت انجمن اظهار عدم اعتماد نسبت به شهردار نمود شهردار از کار برکنار خواهد شد و فوراً گزارش لازم را به وزارت کشور خواهد داد.

ماده ۳۲ - برای شهرداری یک معاون به پیشنهاد شهردار از طرف انجمن با موافقت و حکم فرماندار و یا بخشدار معین می‌گردد که در غیاب شهردار یا ایام تعلیق او تا تعیین شهردار جدید انجام وظیفه نماید شهردار می‌تواند قسمتی از وظایف خود را به موجب دستور کتبی به او محول نماید.

ماده ۳۳ - در مواردی که بین انجمن شهر و شهردار اختلافات نظری در انجام وظایف مربوط یا تصمیمات متخذه ایجاد شود نظر انجمن مرجح است.

ماده ۳۴ - در صورتی که تصمیم انجمن با قوانین موضوعه تناقض پیدا کند و یا خارج از حدود وظایف انجمن باشد و یا آن که بعضی از اعضاء انجمن شخصاً یا به نمایندگی در آن کار ذینفع باشند و در رأی شرکت کرده باشند و یا در غیر موعد و محل رسمی انجمن اتخاذ شده باشد فرماندار یا بخشدار به انجمن تذکر داده که در تصمیم متخذه تجدید نظر شود چنانچه تجدید نظر شد فیها والا به انجمن ولایتی و در صورت نبودن به وزارت کشور مراجعه می‌شود.

فصل پنجم - وظایف انجمن شهر و قصبه

ماده ۳۵ - وظایف انجمن به قرار ذیل است:

۱ - نظارت در اداره کردن و حفظ سرمایه و دارایی نقدی و جنسی اموال منقول و غیر منقول متعلقه به شهر یا قصبه و نگهداری حساب درآمد و هزینه شهر.

۲ - تصویب بودجه سالیانه و متمم و اصلاحی شهرداری و بیمارستانها و تیمارستان و پرورشگاه و یا سایر بنگاههای وابسته به شهرداری و تصویب برنامه ساختمانی که از طرف شهرداری پیشنهاد می‌شود و تصویب لایحه تفریح بودجه و وضع مقرراتی برای بنگاههای

- خبریه که از طرف شرکتها یا افراد تأسیس می‌گردد.
- ۳ - تصویب و نظارت در معاملات اعم از خرید و فروش و مقاطعه و اجاره و استیجار به نام شهر با در نظر گرفتن صرفه و صلاح شهر و رعایت اصول مزایده و مناقصه.
- ۴ - نظارت در اقامه دعوی در دادگاههای ذیصلاحیت در مسائل حقوقی که یک طرف دعوی شهرداری باشد.
- ۵ - رفع اختلافات صنفی در صورت مراجعه از طرف شهرداری یا اصناف.
- ۶ - مراقبت برای اجراء وظایف شهرداری در امور بهداشت حوزه شهر و نظارت در امور بیمارستانهای شهرداری و تیمارستان و دارالایتام و سایر مؤسساتی که از طرف شهرداری ایجاد می‌شود.
- ۷ - نظارت در جمع‌آوری و لگردان - گدایان و کودکان بی‌سرپرست و دستور تهیه مشاغل برای آنها و تأسیس نوانخانه و دارالعجزه و پرورشگاه و شیرخوارگاه.
- ۸ - مراقبت در توسعه امور تعلیمات عمومی و ابتدایی و حرفه‌ای به وسیله تأسیس دبستان و کلاسهای اکابر و استفاده از رادیو و مجلات و دستور برای ایجاد کتابخانه و قرائتخانه و موزه و جلسات سخنرانی و حفظ ابنیه و آثار عتیقه.
- ۹ - اظهار نظر برای دائر کردن نمایشگاههای صنعتی و تجارتي.
- ۱۰ - تصویب لوایح برقراری یا الغاء یا تغییر نوع میزان عوارض شهرداری و تصویب آیین‌نامه‌های پیشنهادی شهرداری.
- ۱۱ - مراقبت برای ایجاد رختشویخانه‌های عمومی و آبریزها و گورستان و مرده‌شویخانه و حمل اموات مطابق اصول بهداشت.
- ۱۲ - نظارت در تأسیس نمایشگاه - سینما و امثال آن در حوزه شهر در صورتی که از طرف اشخاص یا شرکتهای خصوصی اقدام نشود یا اگر اقدام شود کافی و کامل نباشد.
- ۱۳ - نظارت در حفر مجرا برای فاضلاب شهر یا لوله آب یا برق و تصویب قراردادهای مربوط به آنها.
- ۱۴ - ایجاد و اجازه تهیه وسایل اتوبوس‌رانی و برق برای شهر از طریق تأسیس شرکتها و مؤسسات و غیره از این تاریخ به بعد و سایر نیازمندیهای عمومی.
- ۱۵ - تصویب نرخ خواربار.
- ۱۶ - تصویب نرخ سایر نیازمندیهای عمومی و خدمات با موافقت وزارت کار و اقتصاد.
- ۱۷ - تدوین مقررات انتظامی برای عبور و مرور وسائط نقلیه در شهر و تصویب نرخ کرایه وسائط نقلیه با موافقت شهربانی.
- ۱۸ - تصویب مقررات برای تنظیم آبهای شهری و اجاره و استیجار آبهایی که برای مصرف شهر ضروری است با رعایت قوانین و مقررات.
- ۱۹ - موافقت به ایجاد و توسعه معابر و خیابانها و میدین و باغهای عمومی.
- ۲۰ - اظهار نظر نسبت به موضوعاتی که از طرف مقامات دولتی ارجاع می‌شود.

ماده ۳۶ - ارتکاب به اعمال زیر در صورت ثبوت در مراجع قانونی علاوه بر مجازاتی که در قوانین برای این گونه اعمال مقرر گردیده مرتکب را از حق عضویت در انجمن شهر نیز محروم خواهد کرد.

۱ - در مورد تبنانی با مقاطعه کاران و اشخاص طرف معامله با شهرداری اعم از اینکه تبنانی مستقیم باشد یا مع الواسطه.

۲ - در مورد اعمال اغراض شخصی در کارهای شهرداری که بالتبیین باعث اختلال امور و موجب اضرار شهر و شهرداری شود.

ماده ۳۷ - استانداران و فرمانداران و بخشدارها حق نظارت در کارهای انجمن شهر و شهرداری دارند چنانچه یکی از آنان یا اهالی محل اعتراضی به تصمیمات انجمن شهر داشته باشند در ظرف ده روز از تاریخ اعلام نظر انجمن بخود انجمن اظهار و تقاضای تجدید نظر می نماید در صورتی که انجمن در رأی اولیه خود باقی باشد برای رفع اختلاف به انجمن ولایتی و در صورت عدم تأسیس انجمن ولایتی به وزارت کشور مراجعه و رفع اختلاف را می خواهند رأی انجمن ولایتی یا وزارت کشور قاطع خواهد بود.

ماده ۳۸ - مدلول مقررات شهرداری که جنبه عمومی دارد پس از اعلام وصول و انتشار بر تمام افراد لازم الراعیه است و اگر تصمیمی راجع به شخص معینی اتخاذ شود پس از ابلاغ در صورتی که آن شخص به تصمیم متخذه تسلیم نباشد می تواند ابتدا به انجمن شهر در ثانی به انجمن ولایتی در ظرف ده روز مراجعه و رأی انجمن ولایتی قاطع خواهد بود و در صورت نبودن آن به وزارت کشور مراجعه می شود این تصمیم باید در حدود قوانین و وظایف مربوط به انجمن و امور مربوط به شهر باشد.

فصل ششم - وظایف شهرداری

ماده ۳۹ - وظایف شهرداری به شرح ذیل است:

- ۱ - ایجاد و توسعه و تنظیف خیابانها و انهار عمومی و مجاری آبها و کوچهها و میدانها و باغهای عمومی و تأمین روشنایی شهر به وسائل ممکنه.
- ۲ - تأمین آب آشامیدنی به مقدار احتیاج اهالی و جلوگیری از آلودگی آن به کثافات.
- ۳ - مراقبت در اجرای نرخهای مصوب انجمن و مراقبت کامل در ارزانی و فراوانی مواد مورد احتیاج عمومی و جلوگیری از فروش اجناس فاسد و معدوم نمودن آنها.
- ۴ - مراقبت در امور بهداشت و سلامت سکنه شهر و ایجاد وسائل برای آبله کوبی و سرم و واکسن زدن برای جلوگیری از امراض مسریه منجمله حصبه و دیفتری.
- ۵ - جلوگیری از تکدی و واداشتن گدایان به کارهای صنعتی و غیره.
- ۶ - تأسیس مسکین خانه و نوانخانه دارالعجزه برای جمع آوری مستمندان و عجزه با رعایت اعتبارات موجوده.
- ۷ - تأسیس شیرخوارگاه و پرورشگاه برای جمع آوری اطفال بی بضاعت و بی صاحب و نگهداری و تربیت آنها در حدود اعتبارات شهرداری و مساعدت با اولیای اطفالی که

- استطاعت تأمین هزینه تربیت اولاد خود را ندارند.
- ۸ - تأسیس تیمارستان برای نگهداری و معالجه مجانین.
- ۹ - مساعدت در بسط و توسعه فرهنگ و پیشرفت تعلیمات اجباری و تأسیس کلاسهای اکابر و حرفه‌ای و تشریک مساعی با فرهنگ شهر در کلیه امور فرهنگی و کمک مالی به انجمن تربیت بدنی.
- ۱۰ - تأسیس کتابخانه‌ها و موزه‌ها و مراقبت در حفظ و مرمت ابنیه تاریخی و آثار باستانی.
- ۱۱ - اداره کردن دارایی منقول و غیر منقول متعلق به شهر.
- ۱۲ - تعیین میزان درآمد شهرداری و هزینه آن.
- ۱۳ - تنظیم بودجه در حدود اعتبارات و تسلیم آن برای تصویب انجمن شهر که پس از تصویب انجمن شهر و انجمن ولایتی به وسیله فرمانداری برای اطلاع به وزارت کشور ارسال گردد و تنظیم برنامه ساختمانی و تسلیم آن به انجمن شهر که پس از تصویب انجمن به موقع اجرا گذارده شود.
- ۱۴ - خرید و فروش اموال منقول و غیر منقول برای شهر پس از تصویب انجمن شهر.
- ۱۵ - قبول اعانه به نام شهر.
- ۱۶ - نظارت در صحت اوزان و مقیاسها.
- ۱۷ - تهیه آمارهای مربوط به امور شهری.
- ۱۸ - مراقبت در انتظام امور مرده‌شوخیخانه‌ها و گورستانها.
- ۱۹ - حفظ شهر از آفات سیل و حریق و جلوگیری از شیوع امراض ساریه حیوانی و انسانی و اطلاع دادن به شهرداری‌های مجاور در موقع بروز امراض و اعدام و بر طرف نمودن حیواناتی که مبتلا به امراض ساریه بوده و یا در شهر بلاصاحب بوده و مضر هستند.
- ۲۰ - مدعی و مدعی علیه واقع شدن در دادگاهها نسبت به امور شهر.
- ۲۱ - تهیه و تکمیل مقررات صنفی و پیشنهاد آن به انجمن شهر و مراقبت در امور صحنی آنها.
- ۲۲ - پیشنهاد تغییر نقشه شهر و تعیین قیمت عادلانه اراضی و ابنیه متعلق به اشخاص که مورد احتیاج شهر باشد و تأمین محل پرداخت آن مطابق قانون توسعه معابر و ایجاد و توسعه معابر و خیابانها و میدانها و باغهای عمومی.
- ۲۳ - تهیه و تعیین میدانهای عمومی برای خرید و فروش ارزاق و توقف وسائط نقلیه و غیره.
- ۲۴ - تصدی در جمع‌آوری عایدات شهرداری و مراقبت در رساندن آن به مصرف خود در حدود بودجه مصوب.
- ۲۵ - تهیه قراردادهای لازم برای تسهیل امر خبازی و قصابی و اداره نمودن آن.
- ۲۶ - شهرداری چهار ماه به آخر هر سال مانده بودجه سال آینده خود را باید تنظیم

نموده به انجمن شهر بدهد انجمن شهر در ظرف دو هفته مطالعات خود را در بودجه به عمل آورده پس از تصویب به انجمن ولایتی ارسال می‌دارد و انجمن ولایتی نیز مکلف است در ظرف ۱۵ روز مطالعات خود را نموده اگر نظری نباشد با موافقت انجمن شهر و شهردار در اصلاح آن اقدام و پس از تصویب نسخه‌ای از بودجه را لااقل در اول اسفند برای اطلاع وزارت کشور به وسیله فرمانداری بفرستد.

۲۷ - جلوگیری از گذاردن اشیاء در ایوانها و پنجره‌های مشرف به معابر عمومی از نظر مخاطره پرت شدن به معبر و صدمه رسانیدن به عابرین.

۲۸ - جلوگیری از نصب ناودانهایی که موجب ریختن آب بسر عابرین باشد و تبدیل آن به ناودانه‌های لوله که به کف خیابان یا کوچه‌ها برسد.

۲۹ - جلوگیری از افتتاح و دائر نگهداشتن دکاکین و مراکزی که مواد محترقه می‌سازند در داخله شهر و همچنین ممانعت از دائر نگهداشتن کوره‌پزخانه و دباغی و نظایر آنها در داخله شهر.

۳۰ - ساختن کشتارگاه - رختشویخانه - مستراح و حمام عمومی و میادین و باغ اطفال و ورزشگاه.

۳۱ - پیشنهاد مقاطعه - یا اداره نمودن مستقیم خود شهرداری یا شرکت یا اجاره در کارهای مربوطه شهر به انجمن.

۳۲ - تهیه لایحه برقراری یا الغاء یا تغییر عوارض شهرداری و اصلاح آیین‌نامه‌ها برای تصویب انجمن.

۳۳ - هر گاه شهرداری بخواهد بیش از عوارض مصوبه انجمن عوارض دریافت نماید یا به میزانی که تعیین شده بیفزاید لوايح آن را تنظیم و پس از تصویب انجمن شهر به موقع اجراء گذارده و نسخه‌ای از آن برای وزارت کشور ارسال می‌شود عوارضی که مانع قانونی برای اخذ آن هست به وسیله وزارت کشور به مجلس شورای ملی پیشنهاد و پس از تصویب به موقع اجرا گذارده می‌شود.

ماده ۴۰ - کلیه پرداختهای شهرداری به وسیله تنظیم اسناد مثبته ممضی به امضاء رییس حسابداری و شهردار که ذیحساب است خواهد بود.

ماده ۴۱ - کلیه عوارض و درآمد شهرداری منحصرأً به مصرف همان شهر و یا قصبه خواهد رسید و به وسیله مأمورین مخصوصی که از طرف شهرداری به نام مأمور وصول تعیین می‌شوند دریافت خواهد شد و تعیین مأمورین وصول با تضمین کافی خواهد بود.

تبصره - از درآمد هر شهرداری در سال ۱۳۲۸ صدی دو نیم و از سال ۱۳۲۹ به بعد صدی دو برای اداره امور شهرداریها به مرکز ارسال می‌گردد تا به مصرف تأسیسات فنی و اداری و حقوق و هزینه سفر مأمورین برسد.

ماده ۴۲ - شهرداری در آخر هر سال صورت جامعی از درآمد و هزینه شهرداری را که به تصویب انجمن شهر رسیده برای اطلاع عموم منتشر خواهد کرد.

ماده ۴۳ - کارمندان شهرداری از بین مستخدمین رسمی و مستخدمین دون پایه و جزء و مأمورین تنظیم و رانندگان وسائط نقلیه شهرداری و غیره مطابق پیشنهاد شهرداری و تصویب انجمن شهر تعیین می‌شوند. شهرداریها رونوشت ابلاغ این قبیل مأمورین را به وسیله وزارت کشور برای اداره‌بازنشستگی ارسال و از حقوق تمام کارمندان شهرداری که مشمول مقررات قانون استخدام باشند حقوق بازنشستگی کسر و به وسیله دارایی محل به صندوق بازنشستگی فرستاده می‌شود و خدمت در شهرداریها جزء ایام خدمت آنها محسوب خواهد شد.

ماده ۴۴ - آیین‌نامه امور داخلی شهرداری و تقسیم کارها را شهردار تهیه نموده پس از تصویب انجمن شهر به موقع اجرا می‌گذارد.

فصل هفتم - متفرقه

ماده ۴۵ - انجمن شهرداری هر محل می‌تواند بر ذبایح و مستغلات تیز عوارض به نفع شهر تصویب کند.

ماده ۴۶ - وزارت کشور برای راهنمایی شهرداریها نقشه‌های ساختمانی و آیین‌نامه‌های لازم را در هر قسمت تهیه و به وسیله بخشنامه‌ها شهرداریها را به جریان خواهد گذارد - سایر وظایف انجمن شهر و چگونگی ارتباط با وزارت کشور و جزئیات دیگر ضمن آیین‌نامه از طرف وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید ولی نباید مخالف این قانون و منافی با استقلال شهرداریها باشد.

ماده ۴۷ - در قصباتی که در فصول معینی برقراری شهرداری لازم باشد برای فصل مزبور و همچنین برای چند قصبه که به یکدیگر نزدیک باشند می‌توان یک شهرداری تأسیس نمود در صورت اخیر تقسیم هزینه به نسبت درآمد هر یک از قصابات می‌باشد.

ماده ۴۸ - از اول آذر ۱۳۲۸ در تمام کشور انتخابات انجمن‌های شهرداری طبق مقررات این قانون شروع و انجمن‌هایی که طبق مقررات سابق داتراست در همان تاریخ منحل خواهد شد و از تاریخ تصویب این قانون وزارت کشور قائم مقام انجمن شهرهایی که فاقد انجمن بوده یا خواهد شد می‌باشد.

ماده ۴۹ - قوانینی که با این قانون مغایرت دارد و منجمله مواد (۶) و (۱۱) و (۱۲) و (۱۸) و (۱۹) و (۲۰) و (۲۷) و (۲۸) و (۳۴) و (۳۵) و (۳۶) و (۳۷) و (۱۰۲) و (۱۰۸) قانون بلدیة مصوب بیستم ربیع‌الثانی ۱۳۲۵ قمری ملغی است.

ماده ۵۰ وزارت کشور مأمور اجرای این قانون است .

چون به موجب قانون بیستم تیر ماه ۱۳۲۸ اجازه اجرای لایحه تشکیل شهرداری و انجمن شهرها و قصابات پس از تصویب کمیسیون کشور داده شده‌است بنا بر این قانون مزبور که مشتمل بر پنجاه ماده و در تاریخ چهارم مرداد ماه یک هزار و سیصد و بیست و هشت به تصویب کمیسیون کشور مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رییس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

© ۱۳۹۷ حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد